

Antal blad /
Number of sheets

09 ✓

TENTAMEN / EXAMINATION

- Anvisningar:** Skriv din anonymitetskod på varje blad.
Endast en uppgift får lösas på varje blad.
Var vänlig skriv tydligt!
- Instructions:** Write your anonymous code on each sheet.
Answer only one question on each sheet.
Please write clearly!

Vänligen texta anonymitetskoden i textboxen enligt exempel nedan!
Please write the Anonymous Code clearly in the textbox like example below!

Bokstäver/Letters:

A-B-C-D-E-F-G-H-I-J-K-L-M-N-O
P-Q-R-S-T-U-V-W-X-Y-Z-Å-Ä-Ö

Siffror/Numbers:

Ø-1-2-3-4-5-6-7-8-9

Exempel:

A	B	C	1	7	Ø	-	Ø	1	7
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

NEGAØ1 + Nationalekonomi

Kurskod + Kurs / Course Code + Course:

Makroekonomi

Delkurs / Part course:

Anonymitetskod / Anonymous code =
Kurskod + kodnr / course code + code number

N	E	G	A	Ø	1	-	Ø	1	3
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Tentamensdatum /
Examination date:

22/5 - 17

Behandlade uppgifter / Solved problems

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
X	X	X	X											
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Ifylles av lärare / To be completed by the examiner

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Poäng / Marks gained:

29,33

Betyg / Grade:

VG

Examin. lärare / Kursansvarig signatur / Signature of the examiner

Max poäng / Total marks gained:

Namnförtydligande / Clarification of the signature

För Gk poäng / Marks gained to be passed:

F1. Geografiska förutsättningar - Här pratar man om att länders geografiska område kan påverka utvecklingspotentialen negativt. Följande exempel ges:

- * Ju längre ett land är ifrån kusten, desto mer ökar transportkostnaderna. Exempelvis så kan transportkostnader för Iran vara större än transportkostnader för Turkiet.
- * Tropiska geografiska områden ökar risken för sjukdomar så som Malaria & kolera.
- * Vissa områden är mer utsatta än andra för naturliga katastrofer så som jordbävningar, tsunامي osv.

Naturresursförbannelsen - Här pratar man om ett land som är rika på naturresurser kan ha en negativ utveckling än andra länder. Detta ges:

- * Ökar risken för Holländska sjukan, dvs valutan i landet apprecierar som sen förstör för andra sektorer i landet.
- * Skatteintäkter kan komma i klumpsummor, ställs då krav på politisk stabilitet.
- * Utvinning av naturresurser är väldigt kapitalkrävande och då kan staten finansiera det här, ökar risken för korruption.
- * Fokus på naturresurserna kan bli så stora så att man glömer bort andra sektorer i landet.
- * Priserna på naturresurserna i världsmarknaden kan fluktuera.
- * Inskattningarna kan vara stora vilket då kan skapa konflikter.

Ange anonymitetskod / Write your anonymity code
(Vid icke anonym tentamen ange kurskod + namn + personnummer)
(For non-anonymous exams write the course code + name + civic registration number)

NEGA01-013

Löpande sidnr
Consecutive no:

2

Häftområde

Skriv ej i detta område
Leave this area blank

Ekonomiska-, legal-, politiska- institutionella organisatoriska faktorer:

Uppgift nr /
Question no: 1

Poäng / Points
awarded: 3

Lärarens
anteckning
Examiner's remarks:

* Det kan behövas institutioner som ser till så att företag sköter sig & sätter icke-fungerande företag i konkurs

* Socialförsäkringssystem som fungerar kan vara viktigt för att utveckla humankapitalet i landet så att fler vägar & kan studera

* Behövs en stabil makroekonomisk miljö, dvs låg & stabil inflation i landet

Sociellt kapital - Är viktigt att det finns i länder där exempelvis socialförsäkringssystem ej fungerar och folk är beroende av familj & släkt. Även viktigt där det finns olika etniska grupper pga kolonialismen då det finns risker för konflikter mellan grupperna. Etniska grupperna gör det som är bäst för sin grupp.

Protektionism - Man menar även att länder som är mer öppna mot internationell handel har en större/bättre handel än länder som är mindre öppna. Enligt Jesper-Henrik Larsson klassas öppenhet (openness index), Oi, följande:

$0 \leq O_i < 20\%$ closed to trade.
 $20 \leq O_i \leq 45\%$ open to trade
 $45 \leq O_i \leq 60\%$ very open to trade

Ange anonymitetskod / Write your anonymity code
 (Vid icke anonym tentamen ange kurskod + namn + personnummer)
 (For non-anonymous exams write the course code + name + civic registration number)

NEGA01-013

Löpande sidnr
 Consecutive no:

3

Häftområde

Skriv ej i detta område
 Leave this area blank

Fr. 1
Utbudsstimulerande politik (Tillväxt- & strukturpolitik) - Är
 politiska handlingar vars syfte är att förbättra/öka
 output vid given prisnivå.

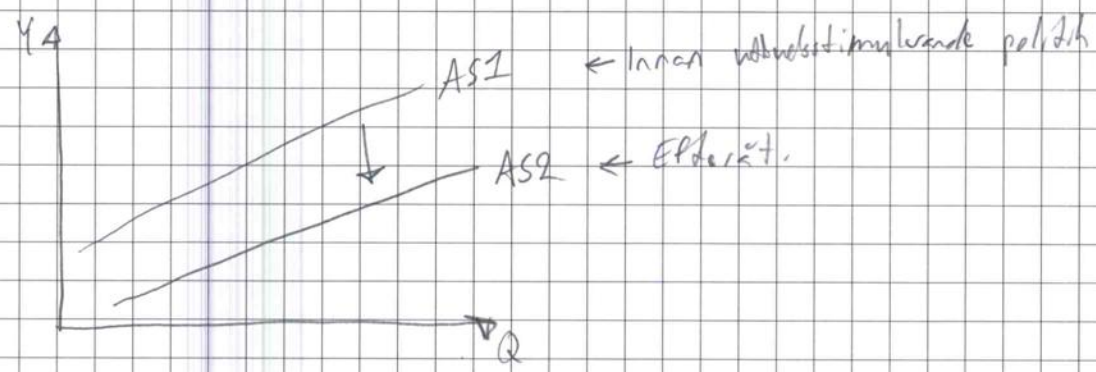
Uppgift nr /
 Question no: 2

Poäng / Points
 awarded: 2

Lärarens
 anteckning
 Examiner's remarks:

Exempel 1: Man skulle kunna sänka arbetsgivaravgiften för
 företagen som i sin tur betyder att företagens
 kostnader för produktionsfaktorn arbetskraft minskar. De kostn-
 aderna minskar, kan företagen i sin tur utöka arbetskr-
 after, dvs anställa fler. Då kan företagens output öka
 samtidigt som fler fått jobb.

Exempel 2: Man skulle även kunna satsa på FoU (R&D)
 för att förbättra produkterna/öka produktiviteten hos
 företagen. FoU kan dessutom sänka företagens kostnader
 då innovation är positivt.

Häftområde

Skriv ej i detta område
 Leave this area blank

Uppgift nr /
 Question no: 3

Poäng / Points
 awarded:

Lärarens
 anteckning
 Examiner's remarks:

a) $G = 300$ $T_x = 55\%$ $Y_{real} = 500$ $Y_{pot} = 600$

i) Budgetunderskott: Här används Y_{real}

$$T_x - G = -25$$

$$0,55 \cdot 500 - 300 = -25$$

Svar: Budgetunderskott är -25.

ii) Strukturellt budgetunderskott: Här används Y_{pot} .

$$T_x - G = 30$$

$$0,55 \cdot 600 - 300 = 30$$

Svar: Strukturellt budgetöverskott på 30.

Vi kan alltså se att vi vid potentiell BNP ($Y = 600$), får ett budgetöverskott på 30. Vid faktisk BNP ($Y = 500$) får vi däremot ett budgetunderskott på -25.

b) $C = 0,82Y_d$ $M = 0,03Y$

i) Vid $T_x = 50\% = 0,5$

$$0,82(Y - 0,5Y) - 0,03Y = 0,41Y - 0,03Y = 0,38Y$$

$$k = \frac{1}{1 - 0,38} = \frac{1}{0,62} \approx 1,61 \quad \leftarrow \text{multiplikatorn vid } T_x = 50\% \text{ är } k = 1,61.$$

Vid $T_x = 55\% = 0,55$

$$0,82(Y - 0,55Y) - 0,03Y = 0,369Y - 0,03Y = 0,339Y$$

$$k = \frac{1}{1 - 0,339} \approx 1,51 \quad \leftarrow \text{multiplikatorn vid } T_x = 55\% \text{ är } k = 1,51.$$

Ange anonymitetskod / Write your anonymity code
(Vid icke anonym tentamen ange kurskod + namn + personnummer)
(For non-anonymous exams write the course code + name + civic registration number)

NEGA01-013

Löpande sidnr
Consecutive no:

5

Uppgift nr /
Question no:

3

Poäng / Points
awarded:

Lärens
anteckning
Examiner's remarks:

3

b) ii) Multiplikatorn - är den effekt som fås av multiplikatorns källinjektion. Detta då all inkomst ej konsumeras, dvs det förekommer ett läckage (sparande). Multiplikatorn används för att ta reda på hur en förändring i inkomsten kommer påverka konsumtionen.

Här talar man i termer så som marginal konsumtions- / -sparbenägenhet. $m_{ps} + m_{pc} = 1$ och konsumtionen kommer

alltså att vara mellan 0 & 1 men aldrig 0 eller 1 pga läckaget (m_{ps}) Formler:

Skatte multiplikatorn: $k = \frac{-m_{pc}}{1 - m_{pc}} \rightarrow \Delta BNP = k \cdot \Delta T_x$

Utgifts multiplikatorn: $k = \frac{1}{1 - m_{pc}} \rightarrow \Delta BNP = k \cdot \Delta G$

Balanserad budget multiplikatorn: $\Delta T_x = \Delta G = \Delta A = \Delta Y$

Häftområde

Skriv ej i detta område
Leave this area blank

Ange anonymitetskod / Write your anonymity code
(Vid icke anonym tentamen ange kurskod + namn + personnummer)
(For non-anonymous exams write the course code + name + civic registration number)

NEGA01-013

Löpande sidnr
Consecutive no:

6

Uppgift nr /
Question no: 3

Poäng / Points
awarded:

Lärarens
anteckning
Examiner's remarks:

$$c) G_{ny} = 400 \quad \Delta G = 400 - 300 = 100$$

vid $T_x = 50\%$ är $k = 1,61$

$$\Delta BNP = 1,61 \cdot 100 = 161$$

Svar: Jämviktsinkomsten kommer öka med 161 vid $T_x = 50\%$
och $k = 1,61$.

Vid $T_x = 55\%$ är $k = 1,51$

$$\Delta BNP = 1,51 \cdot 100 = 151$$

Svar: Vid $T_x = 55\%$ & $k = 1,51$ kommer jämviktsinkomsten att
öka med 151.

Vi kan alltså se den negativa relationen mellan skatter
& inkomst då jämviktsinkomst vid $T_x = 50\%$ ökar med
161 medan den vid $T_x = 55\%$ ökar med 151, dvs
att när skatter ökar, minskar ökningen i inkomst.

3

Häftområde

Skriv ej i detta område
Leave this area blank

Ange anonymitetskod / Write your anonymity code
(Vid icke anonym tentamen ange kurskod + namn + personnummer)
(For non-anonymous exams write the course code + name + civic registration number)

NEGA01-013

Löpande sidnr
Consecutive no:

7

Häftområde

Skriv ej i detta område
Leave this area blank

Uppgift nr /
Question no:

3

Poäng / Points
awarded:

Lärarens
anteckning
Examiner's remarks:

$$d) T_x = 55\% \quad Y_d = Y - T_x$$

Vid $Y_{real}(500)$:

$$500 - 0,55 \cdot 500 = 225$$

Svar: Vid $T_x = 55\%$ & Y_{real} , är disponibel inkomst 225.

Vid $Y_{pot}(600)$:

$$600 - 0,55 \cdot 600 = 270$$

Svar: Vid $T_x = 55\%$ & Y_{pot} , är disponibel inkomst 270.

Vi kan alltså se att den disponibla inkomsten har ökat mellan faktisk BNP och potentiell BNP. Dock är inkomstökningen särskilt stor ($\Delta BNP = 600 - 500 = 100$ & $\Delta Y_d = 270 - 225 = 45$).

$$e) MS = 120 \quad MD = 0,45Y + 95 - 2500r \quad Y_{real} = 500 \quad Y_{pot} = 600$$

Vid faktisk BNP(500):

$$MS = MD$$

$$120 = 0,45 \cdot 500 + 95 - 2500r$$

$$120 = 225 + 95 - 2500r$$

$$\frac{2500r}{2500} = \frac{200}{2500}$$

$$r = 0,08 = 8\%$$

Vid potentiell BNP(600):

$$MS = MD$$

$$120 = 0,45 \cdot 600 + 95 - 2500r$$

$$120 = 270 + 95 - 2500r$$

$$\frac{2500r}{2500} = \frac{245}{2500}$$

$$r = 0,098 = 9,8\%$$

Svar:

Vi kan alltså se att räntan vid Y_{pot} är 9,8% medan den vid Y_{real} är 8%. Alltså är räntan högre vid potentiell BNP.

Ange anonymitetskod / Write your anonymity code
(Vid icke anonym tentamen ange kurskod + namn + personnummer)
(For non-anonymous exams write the course code + name + civic registration number)

NEGA01-013

Löpande sidnr
Consecutive no:

8

Häftområde

Skriv ej i detta område
Leave this area blank

f) $MS = 0,45 \cdot 600 + 95 - 2500 \cdot 0,08$

$$MS = 270 + 95 - 200$$

$$MS = 165$$

$$\Delta MS = 165 - 120 = 45$$

Uppgift nr /
Question no: 3

Poäng / Points
awarded: 15

Lärarens
anteckning
Examiner's remarks:

Svar: Penningmängden (MS) behöver öka med 45 för att bibehålla räntan vid aktuell BNP när man är vid potentiell BNP. D: kommer räntan alltså vara, $MS_{ny} = 165$.

g) $r = 0,08 = 8\%$ vid Y_{real}

$r = 0,098 = 9,8\%$ vid Y_{pot}

$$I = 50 - 100r$$

Vid $r = 0,08 = 8\%$

$$I = 50 - 100 \cdot 0,08$$

$$I = 50 - 8$$

$$I = 42$$

Vid $r = 0,098 = 9,8\%$

$$I = 50 - 100 \cdot 0,098$$

$$I = 50 - 9,8$$

$$I = 40,2$$

$$\text{Crowding-out} = 42 - 40,2 = 1,8$$

Svar:

Crowding-out effekten kommer bli 1,8. Detta sker då räntan drivs upp pga ökning i penningmängden som i sin tur hämmar investeringarna.

OBS!! Jag antar att du vill ha räntan i decimalform då du ej skrivit något om detta i varken g), e) eller g) uppgiften! 😊